

Kategoria: Polityka Społeczna

Opublikowano: piątek, 07, luty 2025 10:52

Piotr Majoch

Odsłony: 3302

WSA: Do zwolnienia mieszkańca domu pomocy społecznej z opłat nie wystarczy spełnienie jednej, ustawowej przesłanki. Organ działa w tej sprawie w ramach uznania administracyjnego i po zbadaniu sytuacji osobistej zainteresowanego podejmuje taką decyzję, jaką sam uważa za słuszną.

Brak zawarcia umowy o odpłatności i jego skutki

Sprawa, która trafiła na wokandę białostockiego sądu administracyjnego, dotyczyła syna osoby umieszczonej w domu pomocy społecznej, wnoszącego o zwolnienie go w całości z obowiązku ponoszenia opłat za pobyt członka rodziny. Skarżący odmówił podpisania aneksu do umowy, który został mu przekazany po dokonaniu przez organ wywiadu środowiskowego, przez co ten potraktował brak podpisu jako odmowę zawarcia umowy. Kolejno, na podstawie zgromadzonych danych, organ uznał, że zobowiązany do ponoszenia opłat może zostać zwolniony tylko z 20% odpłatności, gdyż - choć wychowuje niepełnosprawnego syna - osiąga dochody na tyle wysokie, że całkowite zwolnienie go z łożenia na utrzymanie członka rodziny nie jest uzasadnione. Decyzja organu została podtrzymana przez samorządowe kolegium odwoławcze.

W skardze złożonej do sądu administracyjnego przez adresata decyzji podniesiono jednak, że fakt niepełnosprawności syna skarżącego nie został uwzględniony w sposób adekwatny, podobnie jak bezrobocie żony zobowiązanego do ponoszenia opłaty. Przenosząc to na grunt prawny, organom zarzucono pominięcie jednej z przesłanek zwolnienia z opłaty, którą jest art. 64 pkt 2 ustawy o pomocy społecznej, umieszczający tego typu sytuacje wśród okoliczności uzasadnionych, umożliwiających udzielenie finansowej ulgi. Organ nie pozostawił skargi bez odpowiedzi, wspominając że wszystkie okoliczności zostały wzięte pod uwagę i na tej właśnie podstawie zdecydowano o zwolnieniu z opłaty - tyle że częściowym. Uzasadniając swoją decyzję, organ powołał się na obliczenia, z których wynikało, że nawet po dokonaniu wymaganych opłat, w domowym budżecie skarżącego pozostanie na tyle dużo pieniędzy, że wszystkie niezbędne potrzeby, włącznie z tymi wynikającymi z choroby jego syna, będą mogły zostać zaspokojone.

Po pierwsze - dokładne zapoznanie z sytuacją wnoszącego o zwolnienie

Argumentację tę podzielił Sąd, uznając skargę za niezasługującą na uwzględnienie. Wspominając fakt niepodpisania aneksu do umowy przez skarżącego, na podstawie art. 61 ust. 2d ustawy o pomocy społecznej stwierdził, że organ gminy, którego obowiązek stanowi wówczas ustalenie opłaty, musi uwzględnić ograniczenia różnych rodzajów ograniczeń - nie tylko dochodowych, lecz także tych związanych z rzeczywistymi możliwościami skarżącego. Mając to na uwadze, za prawidłowo uznane zostały czynności organu, w ramach których wszechstronnie zbadano okoliczności życiowe, stan majątkowy i inne ważne elementy składające się na sytuację skarżącego. Decyzja, która została wydana na podstawie tych ustaleń, została zatem wydana bez naruszeń.

Po drugie - swobodne (acz nie dowolne) uznanie

Co zaś dotyczy przesłanki zwolnienia z opłaty wymienionej w art. 64 u.p.s., zachodzącej w tej sprawie, zdaniem Sądu, a także zgodnie z wyraźną linią orzecniczą, sam fakt spełnienia jednej z okoliczności wymienionej w tym przepisie nie skutkuje automatycznie koniecznością zwolnienia z opłat. Okoliczności tam wymienione mają charakter przykładowy i stanowią katalog otwarty, co pozwala zarówno na uzupełnienie go o inne, niestandardowe przesłanki uzasadniające zwolnienie z opłat, jak również na brak takiego zwolnienia w sytuacji, gdy pomimo spełnienia jednej z przesłanek, inne okoliczności nie

Zwolnienie z opłat za pobyt członka rodziny w DPS - organ bada, a następnie sam robi to, co uważa za słuszne

Kategoria: Polityka Społeczna

Opublikowano: piątek, 07, luty 2025 10:52

Piotr Majoch

Odsłony: 3302

---

wskazują na potrzebę spełnienia życzenia zobowiązanego do ponoszenia kosztów. Organ w takiej sprawie działa bowiem w ramach tzw. uznania administracyjnego i ma możliwość wyboru takiego rozstrzygnięcia sprawy, jakie sam uważa za najbardziej słuszne. Choć nie oznacza to pełnej dowolności, to kontrola sądowa w sprawach tego typu sprowadza się do ustalenia, czy podjęcie przez organ decyzji zostało poprzedzone rzetelnym, pełnym zapoznaniem się z osobistą sytuacją życiową osoby wnoszącej o zwolnienie z opłat za pobyt członka rodziny w DPS. Mając na względzie, że w opisywanej sprawie do takiego zapoznania doszło, nie było powodów do kwestionowania decyzji organu, zwłaszcza że częściowo wyszedł naprzeciw żądaniom skarżącego, zwalniając go z 20% kosztów.

Wyrok WSA w Białymstoku z 9 stycznia 2025 r. (sygn. II SA/Bk 672/24) - orzeczenie nieprawomocne

Źródło: [CBOSA](#)